

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar, voorop betaalbaar. Het heele jaar door worden abonnementen aangenomen, voor 't zelfde welke tijdruimte, aan 5 c. per nummer berekend.	Artikels en mededeelingen vruchtbaar te zenden, <i>vóór den Woensdag avond</i> , aan 't Redactiecomité van <i>De Tram</i> , Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.	SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ JOS. LEENEN Eigenaar-uitgever van DE TRAM HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN	AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. — Lange of dikwijls te herhalenannoncen, per accoord. Aankondigingen en reclamen worden aangevaard tot <i>Vrijdag 's avonds</i> .	Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelassen. — Alle drukwerken worden er gratis opgesteld of vertaald, volgens het geval.
--	---	---	--	---

Onderwijs en opvoeding.

Onderwijs en opvoeding is in het geheel niet hetzelfde; er zijn gestichten, waar er alleen aan het onderwijs wordt gewerkt en waar de opvoeding verwaarloosd wordt of in het geheel niet bestaat: die gestichten vormen slechts een gedeelte van den mensch, zij stellen hem in staat, om gemakkelijk en plezierig door de wereld te geraken en fortuin te maken: zij maken den jongeling slim en voorzichtig, om met weinig moeite aan een of ander postje te komen, of om goed zijn geld en goed te besturen, en zoodoende een welhebbende burger of ambachtsman of landbouwer te worden.

Ik vraag het u, christelijke ouders, is dit genoeg voor uw kind?

Als dit voldoende was, dan moeten wij maar terugkeeren tot het heidendom, tot de oude Romeinen en Grieken, tot de onbeschaafde of beschaafde volkeren van Azië en Afrika, want dan zijn wij niet beter dan dezen, dan moeten wij ons afvragen, waarom God zelf hier op de wereld gekomen is, waarom Hij eene heilige Kerk heeft ingesteld, waarom er zooveel millioenen martelaren hun bloed gestort hebben, waarom er zooveel geld en menschenlevens opgeofferd worden aan de voortplanting des geloofs, waarom zooveel aan de wereld, aan de eer, aan de genoegen, aan den rijkdom vaarwel zeggende, om zich van de wereld af te zonderen of in verre, woeste streken, te midden van bloedorstige en onbeschaafde volkeren, de dood te gaan trouweeren en het geloof te verkondigen? Hebt gij u wel eens afgevraagd, waarom de heilige Kerk door hare bisschoppen en priesters, door hare vrienden en dappere verdedigers, alleen in ons vaderland, zooveel millioenen heeft gestort om schoolkalen te bouwen en onderwijzers te onderhouden? Elk dorp immers had reeds zijne school en zijne onderwijzers. Hebt gij u nooit afgevraagd, waarom hier in Sint-Truiden, door de geestelijkheid en de ware vrienden der heilige Kerk, zulk een strijd is geleverd tegen zekere scholen? Voorzeker, dierbare ouders, gij moet het ingezien hebben, het is omdat in al die scholen, ten minste in de meeste, een onderwijs werd geschonken, maar geene opvoeding aan uw kinderen; en nochtans zonder opvoeding worden uwe kinderen heidenen, ongelovigen; misschien geleerde en bekwaame heidenen, des te erger, maar toch altijd heidenen.

Het onderwijs zonder opvoeding cijfert God weg of doet Hem vergeten, en God is de steunpilaar van alles, zoolvel van de menschen, als bijzondere persoon, als lid van het huisgezin of der maatschappij.

Als de mensch God vergeet, waarom zou hij dan zijn drijven bedwingen, waarom zou hij zich dan niet aan de onkuischeid overgeven, waarom zou hij dan niet stelen en moorden, als hij de gelegenheid heeft van dit te doen, zonder gezien te worden, waarom zou hij zijnen evenmensch moeten ondersteunen in zijnen eend? dat is reeds zooveel onttrokken aan zijnen rijkdom.

Als de mensch God vergeet, waarom dan niet opgestaan tegen de overheid, waarom zich dan aan wetten onderworpen? het zijn immers slechts menschen die de wetten gemaakt hebben, en wie durft gebieden daar iedereen dezelfde rechten bezit?

Dit alles is een gevolg van het verderfelijk onderwijs zonder opvoeding.

Ik geef wel toe, dat ieder mensch, door zulk onderwijs gevormd, niet tot die uiterste kwalen zal afvallen, dat niet iedereen tot dien laagsten trap van bedorvenheid zal vallen, maar allen zullen toch in zekere maat slecht worden, en zeker zullen er weinigen zijn, die later, na zulk onderwijs, in het huisgezin of de samenleving, het goed zullen verrichten, waartoe God hen had voortbestemd.

Want weet het wel, christenen, dat gij en uw kind, en ieder mensch dezer wereld geschapen zijn, om eene door God bepaalde rol in de maatschappij te vervullen, om in dien toestand aan ieder evenmensch en aan u zelven goed te doen, en bijgevolg uwe ziel zalig te maken; weet het wel, christelijke ouders, dat gij zelf het zijt, die moet

zorgen, dat uw kind dit goed kunne verrichten; dat gij zelf het zijt, die dus moet zorgen, dat uw kind christelijk opgevoerd worde; dat gij zelf verantwoordelijk zijt, als gij uw kind toevertrouwt aan eene school, zoals de Middelbare School, waar uw kind gevaar loopt, dat het geene opvoeding, maar alleen onderwijs ontvangt.

Associatie of Volksbond.

Over eenige weken hebben wij eenen oproep gedaan om eene goed ingerichte Associatie te bekomen, welke oproep beantwoord is gebleven.

Wel heeft men gezegd, dat men alle katholieken toch niet kan vereenigen, met alleenlijk op de maatschappijen te steunen; dat weteu wij ook, dat is onmogelijk.

Men moet alleen steunen op de menschen van goeden wil, en deze vindt men in de maatschappijen.

Welnu, het grootste gedeelte der katholieken verlangt eene goed ingerichte Associatie, en wij zijn niet meer van plan, ons te onderwerpen, indien men op den ouden trant voortgaat; beantwoordt men dus niet aan onzen oproep, om die Associatie goed in te richten, dan verklaren wij van heden af, dat er onvermijdelijk eene splitsing in de katholieke partij zal ontstaan, en wie zal de schuld daarvan zijn?

Zij, die weigeren aan ons rechtvaardig verlangen te voldoen. Wij zijn katholieken, wij zullen stemmen alleen voor katholieken, wij willen met geen liberaal of halven katholiek iets te doen hebben. Onze stem heeft hetzelfde gewicht als wie ook; wij willen dus ook het recht hebben, om de candidaten aan te duiden, die de katholieken het best zullen vertegenwoordigen; wij zijn niet van degenen, die denken, dat men, eens gekozen, voor altijd gekozen is. Neen, verre van daar; iemand, die zijnen plicht als katholiek niet vervult, is onwaardig candidaat te blijven; wij verdienen het recht, om hem door een algemeen pol te laten beoordeelen en te vervangen, indien het noodig is. Hij immers, die een politiek mandaat voor ons aanneemt, verplicht zich onze gedachten te verdedigen, voor ons, katholieken, te werken en, door zijne zelfopoffering, zijne menscheelvenheid aan zijne medeburgers te toonen.

Nieuwe wetten vragen nieuwe inrichtingen, en nu de liberalen dood zijn, aanschouwen wij het als een plicht de handelwijze onzer vertegenwoordigers na te gaan, af- of goed te keuren, daar wij allen het algemeen welzijn voor oogen hebben.

Wij vragen dus met recht, dat binnen eenige dagen de *Volksbond* bijeengeroepen worde, om die zaken te bespreken.

Attrappe, Phylax, c'est du lard!

De liberale partij was steeds de partij der orde, en misschien breekt vroeger als men zulks veronderstellen durft, het oogenblik aan, dat de redding van België aan haar zal moeten toevertrouwd worden.

Indien waarlijk onze Sint-Truidensche geuzen de begoocheling van eene naderende opbeuring der liberale partij koesteren, zal hun een artikel, onlangs in een hunner *bijzondere* dagbladen van Brussel verschenen, de oogen openen. Ziehier hoe de *Chronique*, onder het opschrift: *De liberale partij*, de hopelooze verslapping harer partij beschrijft:

„De liberale partij is ziek, en ziet zich voortaan veroordeeld tot eene verdrietige onmacht. Dit is hare kwaal, welke zij uitlegt, zonder juist te weten hoe en wat, en waarvan zij slechts onbepaalde teekens opmerkt

„Zij is zoover gekomen... dat zij zelf niet meer geloof wat zij zegt; maar zij gaat toch voort, hardnekkig voort met te redekavelen, en ontplooit hare ongemakken onder ieders oogen, zonder de zielskracht te hebben ze te bedekken, uit vreeze van als nietigheid door te gaan. Zij zou willen de balans van haar leven maken, maar hare ziekte bezwaart zich immer meer met nieuwe feiten; zij herbegint steeds hare innerlijk onderzoek, en draait op hare spil, zonder te kunnen vergeten.

„Zij is droefgeestig, zij vrees, zij heeft de macht niet meer om aan al hare *tormenten* te wederstaan.

..... Haar geest is lomp geworden, hare vermogens traag; zij is mismoedig

en aanziet hare zwakheid als nog verergerd. Zij ziet alles in 't zwart, — daar zit hare kwaal, en die kwaal vertert haar, doet haar verstand afwalen en veroorzaakt hare zenuw- en zedelijke verzwakking, alsook de afkeer jegens haar eigen en jegens de anderen.

„De wil der liberale partij is verzwakt. De maatschappelijke angst vindt haar overgeleverd aan invendige schuwelingen en twisten, en onbekwaam om iet te verrichten.

Ziedaar hoe een liberaal blad, in een oogenblik van oprechtheid, op het stof en op den pook van onze geuzen schrijvelaars antwoordt. Zoodus, de geuzen zijn kapot of liggen in eene zware slaapziekte gedompeld.

Het nieuw Reglement der lagere Normalscholen.

Het Staatsblad van Zondag heeft het algemeen reglement afgekondigd der lagere Staatsnormalscholen, de onderrichtingen voor de verschillende Jurys van onderzoek en het programma van het te geven onderwijs in deze gestichten. Ziehier de belangrijkste wijzigingen en nieuwe verordeningen, welke dienen aangestipt te worden:

Te beginnen met het schooljaar 1896-1897, zal de duur der studies vier jaren zijn; de leerstoffen zijn nagenoeg dezelfde gebleven, alleenlijk worden ze verdeeld in een tijdperk van vier, in plaats van drie jaren; dit heeft toegelaten het getal leeruren te verminderen, dat wezenlijk overdroven was, en thans gebracht is op 30 per week.

Eene bijvoeging op het studiën-programma, is de invoering der meest uitstekende feiten der hedendaagsche geschiedenis, welke tot heden niet onderwezen werd. Aan het onderwijs van den godsdienst is meer uitbreiding gegeven; in elke klas zullen aan dit vak drie uren per week besteed worden en het getal punten, aan dit leervak op het uitgangsexamen toegekend, is van 50 tot 70 gebracht, zijnde het tiende van het maximum.

Eene andere ingevoerde nieuwigheid bestaat in de afschaffing van het examen over het teekenen, het handwerk en de gymnastiek. Voor deze vakken, zal er rekening gehouden worden van het werk der leerlingen gedurende gansch het jaar.

Wij ook zijn van gevoelen dat het beter en doeltreffender is de aanhoudende en volhardende krachtsinspanningen van den leerling tijdens den ganschen duur zijner studiën te beoeloven, dan wel het buitengewoon, haastig en koortsachtig werk, dat hij voortbrengt gedurende de laatste weken, met zich tot het examen voor te bereiden.

Aan de hooggeleerde Ridders der Ezelsorde.

Als men *De Vrije Burger* leest, zou men zeggen, dat de liberalen en socialistischen alle geleerdheid bezitten; dat de liberale scholen geleerden vormen, en de katholieke dommeriken.

Reeds dikwijls hebben wij de gelegenheid gehad hun den mond te stoppen, bijzonder in den strijd tegen de *Ecole moyenne*, waar hij zoo goed in onze kaarten speelde met ons alle middelen te bezorgen, waardoor wij die school konden toonen, zooals zij inderdaad is.

Welnu, geleerde Ridders, wij willen uwe geleerdheid op de proef stellen: wij, die onze opvoeding aan de Broederskerken en aan de katholieke gestichten, die gij voor niets uitmaakt, te danken hebben, willen met u redetwisten, en wij laten u de keus der stof over, die gij wilt behandelen; gij kunt kiezen: Vlaamsch, Fransch, proza, dichtkunst, wetenschap, geschiedenis, rekenkunde, enz., enz.; en, wat nog meer is, gij zijt liberaal en socialist, wij willen zelfs bespreken wat liberaal en socialist zijn, is. Welnu, geleerde Ridders, neemt de pen op, en, na zoovele prullen verteld te hebben, begint nu eens eene ernstige redekaveling over het een of ander onderwerp. Het eenigste, dat wij van u verlangen, is, dat gij eene zaak zoudt kiezen, waarin onze lezers eenig belang kunnen stellen.

DE TRAM.

Statistiek.

Katholieken, opgepast! Nooit werden er meer schelmertjen gepleegd dan heden. Zeker geuzenblaadje vraagt zich af waarbij dat komt. Wij verzoeken het voddeken zich de moeite te geven, het verslag der vrederechters van Parijs, in 1895 neerge-

legt, eens te doorlezen. Daarin zal het vinden, dat die Heeren de oorzaak daarvan toeschrijven aan het onzijdig onderwijs zonder opvoeding, zooals Pietje Van Humbeek met zijne ongelukswet van 1879, het in België wilde inrichten. — Hetgeen Pietje Van Humbeek tijdens zijn zesjarig Ministerie zaade, maaien wij thans, en de vruchten dier ongelukswet zijn: het aantal dieven, spitsboeven, socialistischen en anarchistischen; maar er zijn blinden die niet willen zien.

Katholieken, opgepast! de kinderen zullen zijn wat de meesters van hen maken: Frankrijk en België leveren er ons het klaar bewijs van. Goddelooze meesters hebben goddelooze leerlingen gevormd, leerlingen tot alles in staat!

Officieele leugens.

Men schrijft uit Constantinopel, 7 Sept.: In zijn antwoord op de collectieve nota der zes ambassadeurs, werpt het Turksch Gouvernement al de verantwoordelijkheid der troebelen en moordertjen op de Armeniërs, waarvan het al de misdaden opsomt! — Wij hadden in ons vorig nummer dien uitval voorgezgd. — Maar de ambassadeurs hebben geen geloof gehecht aan die *vervalschers der geschiedenis*.

Thans schijnen de gruweldaden eenigszins gestaakt; er worden echter nog dagelijks moorden gepleegd op de Armeniërs. De vreedelingen ontvluchten de stad Constantinopel, geene reizigers meer, geen handel. De grootste ellende heerscht er onder de Armeniërs, en bijna al de Armeniërsche families hebben het verlies van hunnen huisvader te betreuren!

Gemeentegeneesheeren.

Ons gezegend landeken komt zich te verrijken met eene soort splinternieuwe ambtenaren: de gemeentegeneesheeren. Inderdaad, twee gemeenten uit de provincie Namen hebben elk hunnen geneesheer benoemd, die alle zieken, rijken of armen, kosteloos zal verzorgen, wel te verstaan, onder voorwaarde, dat de belastingbetalers hem schadeloos stellen. Voor de diensten, die hij bewijst, zal den geneesheer der gemeente eene vaste jaarwedde worden toegestaan van 1800 fr.; daarenboven heeft hij het genot van eene welingerichte woning en van een ruimen tuin.

Ons dunkt, dat zulk postje menige dorpsdokter, en wellicht nog meer bunnar ambtgenooten uit de steden, zal doen waterdansen; want, bij voorbeeld, te Brussel, waar niet minder dan 486 discipelen van Esclaap gevestigd zijn, zal men er zeker aantreffen die niet in den overvloed zwemmen, en meer ledige uren dan zieken tellen.

Of nu de nieuwe inrichting, op zich zelve beschouwd, dient goedgekeurd en aanbevolen te worden, zullen wij door onze grroote dagbladen laten bespreken. Nochtans, naar ons bescheiden oordeel, moeten de geneesheeren betaald worden door de zieken, die zij verzorgen, maar niet door hen, die hunne hulp niet ingeroepen hebben; dus niet door *alle* belastingplichtigen.

Aan de vrouwen.

De gekende Fransche democraat, priester Naudat, spreekt als volgt over de zending der vrouw:

Gij moet vrouw blijven. 't Is op die wijze dat de vrouw het geluk vindt, en geluk geeft rond haar. Laat ons het lot der vrouwen verbeteren; maar veranderen wij het niet en wachten wij ons wel hen in mannen te herscheppen: zij zouden er te veel mee verliezen, en wij zouden alles verliezen. Wat de natuur doet is wel gedaan; laat ons ze bestudeeren, ze ontvullen en uitbreiden; en vreezen wij al wat van hare wetten en van hare modellen verwijfderd. Men schreeuwt nog al eens tegen het huwelijk zooals het bestaat; dit is omdat men voornamelijk in het huwelijk slechts de onvolkomenheden bemerkt welke wij er inbrengen. Het huwelijk is in zich al wat er schoon en zacht kan zijn: 't is de familie! en wat is de familie? de familie is de toelachende deugd, de aangename en gemakkelijke deugd, de goede overlevering, de zuivere liefde, het aandeel gemaakt in den zwaren arbeid des vaders, in de onvermoeibare werkzaamheid der moeder.

Als men van nabij de plichten en de

belangen van elkeen der leden welke de familie uitmaken, onderzoekt en bestudeert, dan weet men niet wat men het meest moet bewonderen van hetgeen de natuur zelf gedaan heeft, en van hetgeen de opvoeding deed om de natuur te helpen en te versterken. De droefgeestige en lastige wijsgeeren zeggen, dat het leven bitter is. Dit is misschien omdat zij nooit bemind hebben. Neen, het leven is goed, toelachend, zalig, op voorwaarde dat de moeder en de vrouw op de plaats blijven, welke de natuur hun heeft aangeduid en welke God hun voorbestemd heeft.

MIDDELEN,

welke het meest geschikt schijnen om den landbouw uit zijnen kwijnenden toestand op te heffen.

Wij ontleenen aan *DE OPVOEDING, het voelgekend tijdschrift voor onderwijzers, het volgende artikel over de landbouwkwestie, dat voor een groot getal onzer lezers zeker niet van belang is ontbloot:*

Niemand twijfelt er aan, dat de landbouw volstrekt geene goede zaken meer maakt, maar langzaam meer te lijden heeft van de crisis, welke hem van over een twintigtal jaren heeft aangetast. Ja, de landbouw kijnt, en er zijn spoedige en afdoende middelen noodig om hem uit zijn onrustwekkenden toestand op te heffen.

Trouwens, om goede geneesmiddelen te kunnen voorschrijven, dient eerst de ware oorzaak der kwaal te worden opgespoord. Sinds de landbouwkwestie op den voortgrond kwam, wordt zij schier elken dag in de pers en in openbare vergaderingen besproken, en de meest uiteenlopende meningen hebben zich gevormd; talrijke oorzaken worden aangewezen, en de middelen verschillen natuurlijk volgens het gewicht, dat er aan de oorzaken gehecht wordt. In het voordeel der zaak zelve, ware het te wenschen, dat men het voor goed konde eens worden; doch dit schijnt vandaag of morgen nog niet te zullen gebeuren. Inderdaad, wat al verschillende zienswijzen in een zo belangrijk vraagpunt! De eenen beweren, dat de oude slenter, waar men de landbouwers niet kan doen aan verzoeken, de schuld is van alles; anderen hebben het vooral gemunt op de daling der waarde van 't zilver; het gebrek aan krediet brengt, volgens anderen, den landbouwers den gedadeslag toe; nog anderen zijn genigd de boeren zelven verantwoordelijk te stellen, doordien zij aan allerlei behoeften zouden hebben toegegeven, welke zij vroeger niet konden, of aan den drank zouden verslaafd geraakt zijn. Van dit alles is echter weer niets van waarde voor hen, die in de buitengemeene verbodkeling der gronden en in den tegenstand, welchen het voortreffelijk gedacht van een deel land in weiden te herscheppen, bij de meeste landbouwers ontmoet, het grootste kwaad meenen te zien. Wie heeft verder al niet hevig hooren klagen over ondraaglijke belastingen, te hooge pachten en verderfelijke huurcontracten: drie punten, welke menigene voor al de andere oorzaken de oogen doen sluiten?

Het is onbetwistbaar, dat geene der hierboven aangehaalde oorzaken van grond is ontbloot; zij hebben alle in meerdere of mindere mate — soms verschillend van streek tot streek — tot het kwaad bijgedragen; zij moeten ook alle, zonder uitzondering, bestreden worden.

De landbouweris heeft echter eene hoofd-oorzaak, welke wij tot hiertoe niet hebben genoemd. Wij bedoelen de *vreedmededeling*, die, gepaard met de speculatie, met den beurswoeker, de prijzen der landbouwvoortbrengselen buiten verhouding heeft doen dalen. Welnu, de middelen, welke tegen dezen onhoudbaren staat van zaken kunnen en moeten aangewend worden, zijn tevens ook tegen het grootste getal der hooger aangehaalde oorzaken der crisis gericht, zoodat de middelen om den landbouw uit zijnen kwijnenden toestand op te heffen, in de bestrijding dier opperste oorzaak — de woedende mededeling der vreedmededelingen — te vinden zijn. Deze mededeling heeft de prijzen der meeste voortbrengselen van 'ten grond op zulke ongehooorde wijze doen verminderen, dat de landbouw, de voedingsbron, op dit oogenblik in België met verlies werkt.

Twee algemeene middelen liggen voor de hand om dit kwaad te keer te gaan: a) den voortbrengingsprijzen trachten te verminderen; b) den verkoopprijzen maken te verhoogen.

Om den voortbrengingsprijzen onzer landelijke koopwaren te verminderen, dient het landbouwonderwijs op de eerste plaats vermeld te worden. Inderdaad, de landbouwer zal veel goedkooper weten voort te brengen, wanneer men hem, bij middel der landbouwwetenschap, zal hebben doen zien, dat hij den ouden slenter moet laten varen, en de weten-

schap, die vandaag overal het hoge woord voert, op zijn bedrijf moet toepassen. Een landbouwer, die met de noodige wetenschappelijke kennis is toegerust, gaat op oordeelkundige wijze te werk, kent het waarom van al zijne handelingen, en is hierdoor — in gewone omstandigheden althans — altijd zeker zijn doel te bereiken. Zulke landbouwer zal, bij voorbeeld, ook gemakkelijk begrijpen, welk voordeel er voor hem in gelegen is, niet meer land te bewerken dan hij voldoende bemesten kan, en een deel van zijnen grond in weiland te herscheppen. Kortom, hij zal er in gelukken met de minste kosten de grootste opbrengsten te bekomen, en daar moet, in onze tijd van mededinging en speculatie, vooral naar gestreefd worden.

Om aan den wereldstrijd der mededinging te kunnen deelneemen, is er echter nog meer noodig dan wetenschappelijke kennis. 't Geldt een strijd op leven en dood, en onze landbouwers hebben reeds te veel terrein verloren om het nog lang te kunnen volhouden, indien zij niet zonder uitstel hunne toelucht nemen tot de vereniging, de samenwerking. Is het overigens de vereniging, die samenwerking niet, die door Z. H. den Paus in zijn onsterfelijken wereldbrief *Rerum novarum* wordt aangewezen als middel tot verbetering, zoowel van den landbouw als van den werkersstand? Welken dan, boeren, verenigt u, om aan de voordeeligste voorwaarden te kunnen koop en verkoopen; verenigt u, om bij middel der Raiffeisenkassen, u het noodige krediet te kunnen bezorgen; verenigt u, en brengt samenwerkende melkerijen tot stand; verenigt u, en richt den onderlingen bijstand in, zoowel onder den vorm van veeverzekeringen als van verzekeringen tegen ziekten en ongevallen, die u en de uwen kunnen treffen; verenigt u, om billijke pachtprizen en voordeelige huurovereenkomsten te bekomen; ja, verenigt u, boeren, en met de schoone leuze — *Elk voor allen; allen voor elk* — zult gij machtig genoeg worden om den vreemde mededinging van onze markten te verdrijven en hem zelfs op zijn eigen grondgebied te gaan aantasten.

Een derde middel, dat veel kan bijdragen om de landbouwers goedkooper te helpen voortbrengen, is de vermindering van de overgrote belastingen, die op den landbouw drukken. Deze belastingen komen voor een groot deel in den inkomstprijs der landbouwvoortbrengselen, want zij bedragen meer dan 100 miljoen frank per jaar, en maken ongeveer de twee derde van het totaal loon der inkomsten, die jaarlijks in België worden betaald. Is zulks te rechtvaardigen, zelfs indien de landbouw in minder zorgwekkenden toestand verkeerde? Wij denken het niet. Er kan inderdaad geene reden bestaan om den landbouw aldus buiten alle verhouding in de openbare lasten te doen tussenkomen, noch om te zijnen koste, soms op de meest onbillijke grondslagen, lasten te heffen. Waarom moet er, bij voorbeeld, eene belasting gelieven worden op het vermoedelijk inkomen van den grond (*revenu cadastral*), terwijl elk ander inkomen onbelast blijft? Waarom moeten er rechten betaald worden bij den verkoop en zelfs bij de ruiling van het geringste stukje grond, terwijl er jaarlijks voor miljoenen frank's papieren waarden verhandeld worden, zonder eenig profijt voor den Staat? Waarom, als er dan toch erfenisrechten moeten gevorderd worden van hetgeen de ouders aan hunne kinderen nalaten, 't is te zeggen, van hetgeen de kinderen veelal gezamenlijk met hunne ouders hebben vergaard, waarom, zeg ik, moeten dan die rechten uitsluitend op de onroerende goederen gebaseerd worden? Doch genoeg; het wordt immers algemeen erkend, dat de landbouw niet alleen te hoog, maar ook op onbillijke grondslagen belast is, en wij twijfelen niet, of ons huidige Staatsbestuur, wiens roem het is het grootsche werk der maatschappelijke bevrediging voor goed te hebben aangevat, zal ook weldra den landbouw gerechtigde laten wadvaren, en hem dus eene behulpzame hand toesteken om goedkooper te kunnen voortbrengen.

Er blijft ons nog een woord te zeggen over de middelen, of liever het middel, om de verkoopsprijzen der landbouwvoortbrengselen te doen stijgen.

Buiten de samenspanning der boeren zelve voor wat, bij voorbeeld, de keus der aan te kweeken gewassen, het vaststellen van een overeen te komen prijs en de gezamenlijke leveringen betreft, is er slechts één middel om tot dit doel te geraken, en wel de invoerrechten op de vreemde voortbrengselen.

Er is reeds een stap op dien weg gedaan, en 't is te hopen, dat het daarbij niet zal blijven.

Wetenschap en vereniging van den kant der boeren, ontlasting en bescherming van den kant des Staatsbestuurs, ziedaar het geneeskundig voorschrijf, dat wel niet seffens de volle gezondheid, maar toch bemoedigende beterschap zal teweegbrengen.

AUG. LEENEN.

Lichtstralen.

In ons vorig nummer hebben wij door de opgaven der Duitse statistieken betoogd, dat in Pruisen het getal landbouwers merkelijk verminderd is, terwijl het getal nijverheidswerklieden in getalsmerk te heft toegenomen.

Hetzelfde verschijnsel doet zich voor in Beieren. Sedert 1882, is hier het getal inwoners, dat van den veldarbeid leeft, met 11 ten honderd verminderd, terwijl het getal der lieden, die hun bestaan in de nijverheid zoeken, met 30 ten honderd is aangegroeid.

Men mag dus zeggen, dat in Europa de nijverheid zich op breede schaal ontwikkelt, en dat de landbouw den krefftegang volgt, in hetgeen de uitbreiding betreft.

De Koningin van Engeland heeft toegestemd eene petitie te ontvangen in vier en veertig talen, ondertekend door meer dan zeven miljoen harer onderdanen in de verschillende delen der wereld verspreid, en waardoor de tusschenkomst van Hare Majesteit gevraagd wordt, ten einde de onheilen te verminderen door den handel van alcohol en opium, in de uitgestrektheid van het Rijk aangericht.

Reeds bij de opening van den zittijd,

welke toekomende Woensdag plaats heeft, zal de Nederlandsche Kamer zich bezighouden met een wetsontwerp, strekkende om de patroules te verplichten, hunne werklieden tegen de ongelukken te verzekeren. Tot dit einde zal eene Verzekeringsbank door den Staat gesticht worden.

Zondag 11. heeft te Moustier (Henegouwen) onder eerevoorzitterschap van den Heer Gouverneur der provincie, de inhuldiging van eene Maatschappij van *Schoolpensioenkas* plaats gehad. Dit is de eerste toepassing van een goed werk, gansch nieuw en waarschijnlijk tot eene groote toekomst geropen. Deze Maatschappij, begeesterd bijzonder door het grondbeginsel « de tijd is de vermenigvuldiger der geldsommen, » neemt in de pensioenkas op al de kinderen van weinig door de fortuin begunstigde ouders.

Mits een wekelijksch aandeel van minstens vijf centimen, en met de tusschenkomst van Gemeente, Provincie, Staat en Eereleden, zullen de werkende leden dezer belangrijke Maatschappij zich een pensioen verschaffen welk hun zal toekomen op den ouderdom van 58 jaren. Ziedaar eene der oplossingen van het moeilijke vraagstuk der pensioenen.

De oprichting van gemelde Maatschappij willende vermakkelijken, heeft de Gemeenteraad eene toelage gestemd ten einde pensioenlivretten te verschaffen aan een veertigtal kinderen der gemeente, welke op de meest regelmatige wijze deschool zullen bijgewoond hebben gedurende het schooljaar 1895-1896. Deze maatregel is dubbel loffelijk, wijl hij tegelijk de voorzienigheid en het onderwijs aanmoedigt.

Wil men weten, wat de aankomst van den Keizer van Rusland te Cherbourg, in Frankrijk, zal kosten aan de Franse republiek? Vijftien groote schepen zullen hem daar ontvangen. Het personeel dier schepen kost 196000 frank per maand, benevens 135000 fr. voor het spijzen!!! Nu, de kanonnen en dezer ontzaglijke bommen; het kanon van 10 centimeters kost 6200 fr., en het kanon van 34 centimeters kost 147,000 fr., niet inbegrepen de affuiten welke van 6,000 tot 35,000 fr. kosten. — Elk kanonschot kost 660 fr. voor het kanon van 14; 1,350 fr. voor het kanon van 27; 2,500 fr. voor het kanon van 34, en 4,270 tot 5,010 fr. voor elk kanon van 42. Of de wereld niet aan 't zot worden is! — God, God, hoeveel miljoenen naar de maan geschoten zonder nut noch voordeel! en hoeveel sociale werken kon men ondersteunen en oprichten met al dat geld!

De aanstaande winter zal hevig zijn, zegt men. De zwaluwen zijn reeds gedeeltelijk naar de warme landen overgetrokken; maar, een feit dat zelden bedriegt, en een sterke winter doet vermoeden, is de doortocht in de Zuidestreken van Frankrijk van zekere trekvogels als de *flamingo*. De vroege landverhuizing van dezen steltvogel is altoos aanzien geweest als een al te waar voortteeken van een streng winterzeizoen. — De landbouwer weze dus op zijne hoede.

Op 12 Augustus 11. trok M. Jousset te Courbevoie weg om, op een papieren schip, genaemd *De Anta*, de overvaart per zee te wagen van Parijs naar Royan. Men seint, dat M. Jousset op 6 September wel in staat aangeland is, en dat zijn papieren schip weinig geleden heeft van die zeereis.

De vierde algemeene vergadering der Oostenrijksche katholieken werd den 2 September, te Salzburg, geopend in het bijzijn van een groot getal geestelijken en van den club Hohenwart. Zij heeft een besluit gestemd strekkende tot herstelling van het tijdelijk gezag van den Paus.

De algemeene vergadering der Duitse katholieken, te Dortmund gehouden, heeft insgelijks een besluit in dien zin genomen. D' Lieber heeft, over dit vraagstuk, eene uitmuntende redevoering nitsgesproken.

De feesten van de vijf en twintigste verjaring der inneming van Rome, welke verleden jaar zoo luidruchtig gevierd werden door de overweldigers, hebben dus nog niet voortgebracht wat deze er van verwachten: de erkenning van het voltrokken feit.

Naar het voorbeeld hunner Duitse en Oostenrijksche broeders mogen de katholieken geene gelegenheid laten voorbijgaan zonder verzet aan te teekenen tegen de schandelijke schending van het recht, waarvan de heilige Vader het slachtoffer is geweest.

De *Journal de Mons* meldt, dat de socialistische volksvertegenwoordiger Alfred Defuisseaux, per telegraaf, het bericht heeft ontvangen dat een nieuw erfdeel van 700,000 frank hem ten deel is gevallen.

Komaan, armoede, goeien avond! Nu zullen de socialistische kopstukken aan de gedwongene werkstakers niet meer moeten aanraden gestoofden rijst te eten.

Gezel Defuisseaux, overtuigd dat eigenom, vooral door erfenis verkregen, diefstal is, zal ongetwijfeld die som verdeelen onder zijne noodlijdende partijgenooten.

Men meldt en wij deelen onder voorbehoud mede, dat de Regeering zou besloten hebben eene vragenlijst aan de wijnkooplieden te zenden, met het doel te vernemen of er middel is om een onderscheid te maken tusschen de fijne wijnsorten in vaten en de gemeene wijnsorten, ten einde hogere rechten op de fijne

wijnsorten te leggen en de gewone wijnsorten te ontlasten.

Volgens het 49^e verslag der Krankzinnighedscommissie, van Engeland, is het getal zinneloos, op 1 Januari 1895 ingeschreven, 94,081! Het vertoog welk de oorzaken der krankzinnigheid opgeeft, toont dat, van 1889 tot einde 1893, de onmatigheid in het drinken de voorbereidende en de verwekkende oorzaak was bij 1675 mannen en bij 690 vrouwen; de verhouding per honderd van het jaarlijksch middengetal krankzinnigen op die vijf jaren in de gestichten aangenomen, was ongeveer 21 bij de mans en 8 bij de vrouwen.

Onder de zieken, lijdende aan « onbeaalde beroerte » was die verhouding nog sterker; 25 6 % bij de mannen en 20 % bij de vrouwen.

Geen andere oorzaak levert een zoo groot getal gevallen van krankzinnigheid als de overdaad in drinken.

Het gebeurt soms dat onder voorwendsel van tijdelijke afwezigheid van den bestemming, de postbureelen aanbevelen of verzeerde brieven tot het volgend vertrek van den briefdrager, die den brief aangeboden heeft, inhouden, en dit op gevaar van den belanghebbende schade te veroorzaken. Het algemeen Bestuur der Posterijen heeft desaangaande bijzondere onderrichtingen rondgezonden. De aange-teekende brieven zullen voortaan, uitgenomen bij schriftelijke toelating van den bestemming, oogenblikkelijk aan de brieven-dragers gegeven worden, opdat zij die op hunne eerstvolgende ronde zouden uideelen.

Minister Vandenpeereboom heeft besloten in de voorbehouden zalen der staties de portretten te doen hangen van de meest gekende tuischspelers (bonnetteurs), die op de treins reizen. De treinoversten en wachters zullen aldus die bedriegers leeren kennen.

Een Amerikaansch blad geeft den volgende raad: Als gij met wratten aan de handen geplagd zijt, wrijf dan 's morgens en 's avonds sterken azijn op de wratten, en na een zekeren tijd zult gij ze zien verdoren en verdwijnen, zonder dat zij een lidteeken achterlaten.

De gekende Duitse potloodfabrikant Faber, die onlangs overleed, heeft een half miljoen mark aan zijne werklieden vermaakt.

Het schijnt dat men voornemens is eerlang het eeuwfeest te vieren van den hoog hoed. De hoog hoed werd in 1797 in de kleederdracht der mannen ingevoerd.

Stads- en Provincienieuws.

De Apotheek is morgen Zondag open bij M. DEJONGH, Groote Markt.

Twaalfde Eeuwfeest van Sint-Lambertus, patroon van ons diocees.

Tramlinje Sint-Truiden-Oreye-Ans.

Ter gelegenheid der groote feesten van Luik, historische stoet en algemeene verlichting, zal er op *Zondag, 20 September aanstaande*, een speciale tram vertrekken van Ans op Sint-Truiden, rond elf ure 's avonds, om alhier tusschen 12 ure en halfen 's nacht aan te komen. Deze tram zal direct zijn van Ans tot Oreye, maar zal stilstaan in al de statien en halten tusschen Oreye en Sint-Truiden, om er de reizigers te laten afstappen.

Degenen die er willen gebruik van maken, zijn verzocht zich te doen inschrijven op het bureau van dit blad, of in het *Hôtel du Commerce*, Hoogbrugstraat, te Sint-Truiden, of bij de statieversten van Brusthem, Engelmanshoven, Gelinden, Heers en Klein-Gelmen.

Katholieke Eendracht. — Morgen Zondag, om 4 ure na middag, vergadering bij M. Alf. Beets, Diestersche poort. DAGORDE: Voordracht.

Maatschappij van Onderlingen Bijstand. — Morgen Zondag, om halflacht 's avonds, algemeene vergadering in het Casino.

DAGORDE: Betaling van het maandgeld en der boeten.

Davidfonds. — Morgen Zondag, om halflacht, Groot Avondfeest in de feestzaal van den Katholieken Kring.

PROGRAMMA:

- 1. Ik hoop met de koppellenten, Alleenpraak met zang.
 - 2. De Dronkard. Drama met zang in één bedrijf.
 - 3. De Kwaakzaber, kluchtige Alleenpraak.
 - 4. De Mislukte Burgemeester, Blijspel met zang in één bedrijf.
- N.B. De leden van het Davidfonds met hunne familie, de leden van den Katholieken Kring en van den Coninkwkring worden op dit feest uitgenodigd.
- Kinderen worden niet toegelaten.

In den algemeenen kampstrijd tusschen de gestichten van het middelbaar onderwijs van 1° graad heeft ons Stadscollege de volgende onderscheidingen behaald:

2° Latijnsche klasse. — Breyre, Adolf, de 2de eerevolle melding in Natuurlijke Wetenschappen, met 68 punten op 100, zijnde de 12^e plaats op de 139 medekampers.

Herman, Joseph, 2^e eervolle melding in Wiskunde, met 66 punten op 100, zijnde de 13^e plaats op 139 medekampers.

3° Latijnsche klasse. — Straven, Egide, 3^e accessit in de Vlaamsche taal,

met 73 punten op 100, zijnde de 8^e plaats op de 112 medekampers, en de 1^e eervolle melding in verdeling, in Fransche Opstel, met 65 punten op 100, of de 7^e plaats op 185 medekampers.

4° Latijnsche klasse. — Entbroucx, Leo, 1st prijs in de Vlaamsche taal, met 82 punten op 100.

Gillard, Hendrik, 1ste eerevolle melding in hetzelfde vak, met 68 punten op 100, (5^e plaats op 129 medekampers).

Bedevaart naar Luik. — Verleden Maandag trok de processie onzer stad en der parochiën van het kanton naar Luik om de heerlijke feesten van St-Lambertus bij te wonen. Ongeveer 2000 pelgrims vertrokken uit Sint-Truiden en uit de statien van Velm, Gingelom, Roost en Corswarem. Te Luik vereenigden zich met de geloovigen van St-Truiden die der kantons Landen, Bilsen en Herck-de-Stad. Welke prachtige stoet, die aan de statie der Guillemins, door het beleidvolle en wakkere Bedevaartcomiteit gevormd, door rijke vaandels opgeluisterd, onder de welluidende tonen onzer Gilde-Harmonie, biddende en zingende door de gevlagde straten voortschreed!

De Z. E. H. Deken van Bilsen, bijgestaan door eenige Limburgsche priesters, droeg in de rijk versierde kathedraal de plechtige Hoogmis op. Na het Evangelie beklom de Z. E. H. Lenaerts, deken van Sint-Truiden, den kansel, en hield voor eene saamgepakte schare van duizenden geloovigen eene boeiende feestrede, waarbij hij het leven van den H. Lambertus verhaalde en hem als een toonbeeld van deugd voorstelde. Na de mis werden de reliquiën van den H. Lambertus vereerd en waren de pelgrims in de gelegenheid om de heerlijke buste en de onlangs nieuw vervaardigde prachtige reliquiënkast van den Bisschop-Martelaar, — een meesterstuk van graveer- en emailleerkunst, — te bezichtigen.

's Namiddags kwamen de pelgrims andermaal in de kathedraal bijeen, vanwaar, na een plechtig Lof, de stoet terug naar de statie trok om biddende en welgemeend naar onze stad weer te keeren. De pelgrims van Sint-Truiden zullen zich lang de indrukwekkende plechtigheden van Sint-Lambertus en het gulhartig onthaal, dat zij te Luik bekwamen, herinneren. Wij mogen niet nalaten er bij te voegen, dat de meer dan honderd deelnemers van den *Sint-Josephskring* met hun prachtig vaandel bijzonder opgemerkt geworden zijn, dank aan de bemoeiingen en de zelfopoffering van de stichtster Juffrouw Franck.

Plaatsgebrek heeft ons deze week wederom verplicht belangrijke artikels ter zijde te leggen.

Een koninklijk besluit van 1 September 1896 laat de inrichting toe van een corps gewapende gemeente-sapeurs-pompieren te Sint-Truiden (Limburg), en benoemt in gezegd corps:

Luitenant-bevelhebber, M. Serrure, Edm.; onderluitenanten, MM. Dryvers, Joseph, en Plingers, Matth., zoon.

Het herinneringsteeken, ingesteld ter gelegenheid van de 50^e verjaring der instelling van den telegraafdienst, is toegekend aan onze stadgenooten Ponsaers, Jos., bureloverste van 1° klasse; Muls, Albert, hoofdkerk.

Bij koninklijk besluit van 2 September 1896, wordt het burgerlijk kruis van 2de klasse toegekend aan M. Voese, Pieter, schepen der gemeente Freeren (Limburg), als belooning der diensten door hem bewezen gedurende eene loopbaan van meer dan 35 jaar.

Bij koninklijk besluit van 4 September, wordt het burgerlijk kruis van 2^e klasse verleend aan Mre Put, M.-J., echtgenote Vrancken, vroedvrouw der armen te Beerlingen, tot belooning der diensten door haar aan de openbare liefdadigheid bewezen gedurende eene loopbaan van ruim vijf en dertig jaren.

De Ringsteeking van verleden Zondag, op de Groenmarkt, had betrekkelijk veel volk naar de stad uitgelokt. — Er waren 35 medekampers, en de uitslag der Ringsteeking was als volgt:

1° prijs, Vandermiskenen, Jos., van Rummen, 75 fr. — 2°, Vancraeyvelt, Cam., van Herck-de-Stad, 60 fr. — 3°, Melotte, Arth., van Wals-Weyer, 50 fr. — 4°, Pasque, Al., van Oreye, 40 fr. — 5°, Jacobs, Eug., van Linckhout, 30 fr. — 6°, Gerards, Adolf, van Sint-Truiden, 25 fr. — 7°, Smets, Greg., van Sint-Truiden, 20 fr.

Met verzoek van inlassing. Wij trekken de aandacht van die 't aangaat op de duisternis waarin 's avonds voorsteden gedompeld liggen. Geen lichtje dan hier of daar aan een kapelleken. Dit is buiten Brusthempoort nog het ergste, waar, als het regent, niet tot boven de hengkels in water en modder palst, omdat het water er geenen afloop heeft. — Waar moeten de vreemdeelingen naartoe, die met den tram aankomen? In de stad ware dit zoo erg niet, daar de winkels licht genoeg geven en de straten min of meer goed gekasseid zijn.

Wij durven hopen, dat de Overheid der stad aan dien staat van zaken zal trachten de noodige verbetering te brengen.

EEN KIEZER.

Wij vernemen, dat M. X., de fameuze(!) schrijver van *De V. B.*, inspecteur van het *vreemd spek* in onze stad benoemd is. Proficiat! 't Is opecht spijtig, dat de ezels niet moeten gemerkt worden; dan zou men

de socialisten van *De V. B.* gemakkelijker kennen. Nu loopen zij tusschen 't overige langoorig ras verloren. Doch men kan ze rieken, want zij hebben sedert kort nogal fel gezweet... En 't is nog niet gedaan.

ZEPPEREN. — Zondag 11. schoot de genaemde H., van Gippershoven, met een geweer de lucht in, met het droevig gevolg, dat het wapen door het lossen aan stukken vloog en den schutter twee vingers der linkerhand verbrijzelde. Gelukkig nog werden er geene andere personen gekwetst.

Runderras. — Stieren. — Kewing.

De Gouverneur der provincie Limburg brengt ter kennis der belanghebbenden, dat de Jurys belast met de keuring der stieren zich

1° op Maandag, 21 September aanstaande, zullen vergaderen om 9 ure 's morgens: te Beeringen, Hasselt, Herck-de-Stad, Sint-Truiden, Loon-de-Stad, Sichen-Sussen en Bolre, Tongeren, Neerpelt, Bree en Maes-Eyk;

2° Woensdag, 23 September, op hetzelfde uur: te Peer, Bilsen en Mechelen-a/M. Hasselt, 8 September 1896.

De Gouverneur,

B^o H. DE PITTEURS HIEGAERTS.

Sterfgeval.

Verleden Zondag overleed in ons klooster der Broeders van Liefde de Erwaarde Broeder Valentinus (in de wereld Willem Retera), gedecoreerd met het burgerlijk kruis van 1ste klasse. Hij werd geboren te Eindhoven, en door eene schielijke dood aan de liefde zijner broedre medebroeders ontruikt in 't 73^e jaar zijns ouderdoms en het 45^e zijner professie. De brave en werksame man genoot in onze stad de algemeene achting om zijn rondborstig karakter, zijne dienstvaardigheid en zijn edelmoedige en medelijdend hart.

De armen en lijdenden verliezen in hem eenen liefderijken weldoener en een grooten vertrooster. Voor hem zal de spreuk van 't Heilig Schrift bewaarheid worden: Zalig zijn de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid verwerven!

Zijne schoone ziel ruste in vrede!

Priesterlijke benoeming.

De Zeer Eerw. Heer Xhaard, bestuurder van het seminarie van Sint-Roch, is pastoor-deken benoemd van Soumagne.

De Eerw. Heer A. Schillings, bestuurder van 't college te Dolhain, is bestuurder benoemd van het seminarie St-Roch, en wordt vervangen door den Eerw. Heer G. Renier, professor aan 't college te Stavelot.

De Eerw. Heer Robyns, professor aan het college van Waremmen, is kapelaan benoemd te Exel, in vervanging van den Eerw. Heer de Baere, die zijn ontslag neemt.

De Eerw. Heer M. Merkelbach, leerling der hoogschool van Leuven, is kapelaan benoemd te Hasselt.

De Erwaarde Heeren Th. Jadoul en O. Moulckers, diakens van het seminarie, zijn door Z. Hoogw. aangewezen, om aan de hoogschool van Leuven den cursus van wijsbegeerte en letteren te volgen.

De E. H. de Fissenne, pastoor te Tilleur, is verplaatst naar Baelen. — De E. H. F. Hazette, pastoor van Polleure, is verplaatst naar Herstal N.-D., ter vervanging des E. H. Salmon, die zijn ontslag neemt. — De E. H. Dumoulin, kap. van St-Jacques, te Luik, is pastoor benoemd te Polleure. — De E. H. Montulet, pastoor van Vottem, is verplaatst naar Thinnes, waar hij den E. H. Dehareng vervangt, die zijn ontslag neemt. — De E. H. Custers, pastoor te Bocholt, is verplaatst naar Donck, ter vervanging van den E. H. Essers, die zijn ontslag neemt. — De E. H. J. Swennen, pastoor te Millen, is verplaatst naar Bocholt, en wordt vervangen door den E. H. F. Nulens, pastoor te Geystingen. — De E. H. E. Brauns, kap. van St-Marten, te Sint-Truiden, is pastoor benoemd te Geystingen en wordt vervangen door den E. H. Pycckels, prof. aan 't College van Vfsé. — De E. H. Fr. Goffin, diaken van het seminarie, is professor benoemd aan hetzelfde college.

Lager onderwijs.

Openstaande plaatsen.

Borgerhout (Antwerpen). — Twee hoofdonderwijzers. — Jaarw. 1800 fr. — Veertien hulponderwijzers. — Jaarw. 1200 fr. — Aanvragen aan het Gemeentebestuur vóór 20 September.

Cruyshaute-Marolle (Oost-Vlaanderen). — Hulponderwijzer. — Jaarwedde 1100 fr. — Aanvragen bij het Gemeentebestuur vóór 20 September.

Ninove (Oost-Vlaanderen). — Hulponderwijzers. — Jaarw. 1300 fr. en vrije woonst. — Aanvragen bij het Gemeentebestuur vóór 20 September.

UIT LOON.

De bevolking onzer stad en bijzonder van ons gasthuis is sedert een tiental dagen in opschudding gebracht door het onverwacht vertrek van de goede Moeder Clitidis die sedert twintig jaren met den grootsten ijver en zelfopoffering ons gasthuis bestierde.

Vertrokken naar Tilburg om de retraite bij te wonen, was de Erwaarde Moeder op gezegden dag niet weergekeerd, en het Gemeentebestuur vernam weldra, dat Moeder Clitidis naar het pensionaat te Fallmeer gezonden was, alwaar zij niet meer als Moeder maar wel als Zuster verblijft: dit nieuws was niet geschikt om de gemoeiden te bedaren, en pogingen worden aangewend om Zuster Clitidis terug in Loon te hebben.

Wij koesteren de hoop, dat onze Gemeenteraad en ons Armenbestuur geene moeite zullen sparen om de weezen en ouderen van ons gasthuis hunne goede

Moeder weer te geven; want het is dank aan hare goedheid en liefde die zij de arme weezen en ouderen betoefde, dank aan hare onvermoeibare zelfopoffering en aan haar bekwaam en regelmatig bestuur...

Ongeveer vierhonderd personen van Loon hebben Vrijdag per specialen trein de bedevaart naar Luik gedaan.

Vraag het REMY-STIJFSEL, wereldberoemd om zijne goede hoedanigheden en voordeelrijke prijzen, bij Goffin-Streignart, eenigen dephouder te Sint-Truiden.

BINNENLAND.

BRUSSEL. 8 September.—Tengevoelge der wegering van de bazen van, naar het voorstel van M. Hector Denis, eenen Verzooningsraad in te richten...

S GRAVENBRACKEL, 7 Sept.—In het bosch van Houssière heeft men een ouden eik omgehakt, waarvan de stam 1,35 m. dik was.

LUIK, 7 Sept.—De Sint-Lambertusfeesten zijn gisteren te midden van een overgrooten volkstoeloop begonnen. De maatschappij Legia die in de hoogmis hare meewerking verleende...

GENT, 8 September.—Het Studentengenootschap 'Zal wel gaan' is begonnen met het inrichten van een referendum over de wenschelijkheid van het stichten eener Vlaamsche Hoogeschool.

—Door den bliksem gedood.—Te Appeltiere was den 5 dezer een hevige onweer uitgebarsten. Een 13jarige jongen was, met eenen hond in de armen...

—Slechte kampvernoelien.—Het moet zijn dat de kampvernoelien dit jaar zeer slecht zijn, want zij veroorzaken vele vergiftingsingen. In België heeft men er eenige vermeld, maar in Frankrijk is het een echte smetziekte...

—De aanstaande winter zou heel koud kunnen zijn; men heeft de kraanvogels te Carcassonne zien voorbijtrekken; naar het schijnt, is dit een voortteeken van hevige koude.

—Liefdeverklaring bij het huwelijk.—Als de diplomaat zich verklaart, zegt hij: "O laat ons een eeuwig verbond sluiten."

ZIJN GEOPEND de Nieuwe MAGAZIJNEN DER LIMBURGSCHER FRUITINLEGGING Siroop- en Azijnfabriek, enz.

NEDERLAND.

Door den bliksem gedood.—Te Nieuw-Vossemeer is Zaterdag de bliksem geslagen in de schuur van de weduwe Jan de Wit-Daerveld, toebehoorende aan M. Stappaerts...

Vermindering van waarde.—In Lemssterland is eene boerderij met weilanden publiek verkocht voor 14,000 gulden.

FRANKRIJK.

Een millionaire.—Uit Parijs wordt het overlijden bericht van den millionaire Thome, die vijfzig jaren geleden, als metselaar zonder werk, naar de Fransche hoofdstad kwam en daar fortuin maakte

door grondspeculatie, zoodat hij nu een vermogen van fr. 41,000,000 nalaat. Eene kleindochter van Thome, Meij. Chiris, is getrouwd met Ernest Carnot, zoon van wijlen den President.

De millionaire is altijd een eenvoudig man gebleven. Hij leefde op een goeden voet, was gastvrij voor oude en nieuwe vrienden, maar hij gaf zich nooit de moeite om « deftig » te zijn.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden. Aangiften van den 5 tot den 11 Sept. GEBORTEN: Mannelijk: 7. — Vrouwelijk: 4.

MARKTPRIJZEN. SINT-TRUIDEN, den 12 September. Tarwe, 100 kil. fr. 13,00. Koren, 100 " " 10,50.

—Verspreid overal de godsvrucht tot de Bruine-Lieve-Vrouw bij middel van het pas verschenen boekje De Bruine-Lieve-Vrouw te Kerkom.

WATERLEIDING. Het Gemeentebestuur der stad Sint-Truiden verzoekt de personen welke een abnemen aan de waterleiding willen nemen, zoohaast mogelijk hunne aanvraag schriftelijk op het secretariaat te doen geschieden.

TE HUREN. — Terstond het bovenste van een huis (3 kamers), zeer geriefelijk, aan voordeeligen prijs.

MEN VRAAGT een goede KEUKENMEID. Adres op het bureau van dit blad.

MEN VRAAGT een bekwaam SLOETENMAKERSGAST, bij CHARLES LEEMANS, Dietersche straat, 33.

TE HUREN 3 schoone en geriefelijke Kwartiers, boven of beneden, in de Hamelstraat, in 't huis n° 40, voorzien van putwater en regenwater.

Studie van M' NAGELS, Notaris te Sint-Truiden.

PUBLIEKE VERKOOP VAN BEETEN en PATATEN. Dinsdag, 15 September 1896, om 2 ure na middag, te Sint-Truiden, ten drinckhuize Muls, gestaan buiten Stapelpoort, zal de Notaris NAGELS in percelen verkoopen:

1° 55 aren Beetens, wassende te Halmael, tegen den steenweg van Sint-Truiden naar Velm, reene Goffin, Clerinx en Polleenus.

UITERHAND TE KOOP SCHOON HUIS met vertooningszaal en cour (oud lokaal van Nut en Vermaak), eener oppervlakte van 294 vierkante meters, gestaan te Sint-Truiden, achter Sint-Martenskerk.

UITERHAND TE KOOP Schoon Huis met poort en Hof, samen groot 13 aren 80 centiares, gestaan en gelegen te Sint-Truiden, buiten Stapelpoort, tegen den Thienschen steenweg.

Studie van M' COEMANS, Notaris te Sint-Truiden. BEKENDMAKING. Maandag, 14 September 1896, om 9 ure 's morgens, te Sint-Truiden, in de zaal van het Vrederecht...

BEKENDMAKING. Dinsdag, 15 September 1896, om 9 ure voor middag, te Sint-Truiden, op het Stadhuis, zal de Notaris COEMANS openbaarlijk verpachten: 29 artikels der Goederen van Onze-Lieve-Vrouwkerk en 6 artikels der gene van Sint-Pieterskerk van St-Truiden.

BEKENDMAKING. Maandag, 5 October 1896, om 9 ure voor middag, te Sint-Truiden, op het Stadhuis, in de zaal van het vrederecht, zullen de Heeren Bestuurders der Burgerlijke Godshuizen dezer stad, door het ministerie van den Notaris COEMANS openbaarlijk verpachten: 157 artikels der Goederen van het Gesticht, gelegen ouder Aelst, Basheers, Berlingen, Betteteoven, Borgloon, Borlo, Brouckom, Brusthem, Buvings, Cras-Avernas, Duras, Engelmanshoven, Gelinden, Ginkelom, Groot-Gelmen, Halle-Boyenheven, Halmael, Hauthem, Heers, Hex, Horpmaal, Houppertingen, Jeuck, Kerkom, Klein-Gelmen, Kwaedmechelen, Montenaeken, Mussen, Niel, Nieuwerkken, Ruckelingen, Ryckel, Sint-Truiden, Velm, Wilderen en Zepperen.

BEKENDMAKING. Zaterdag, 3 October 1896, om 2 ure na middag, zullen de Heeren Bestuurders van den Arme en der Kerkfabriek van Bouckhout, ten kantore en door het ministerie van M' COEMANS, Notaris te St-Truiden, openbaarlijk verpachten de Goederen hunner gestichten, gelegen onder Bouckhout, Gelinden, Jeuck, Kwaedmechelen en Mielen-boven-Aelst.

Studie van M' COEMANS, Notaris te Sint-Truiden. BEKENDMAKING. Dinsdag, 15 September 1896, om 2 ure na middag, te St-Truiden, ten drinckhuize Muls, gestaan buiten Stapelpoort, zal de Notaris NAGELS in percelen verkoopen:

HET ALLERBESTE VLIENPAPIER vindt men bij Alf. Lux, Drogist, Brusthemstraat, 50, St-Truiden. Alsook VITRIJOL om tarwe te kalken. Gewaarborgd zuiver.

Gedurende den Zometijd dat is, van 17 Mei tot 17 September, zal de Melkerij van Halmael, hare volstreckte zuivere en onvermengde MELK, van eerste kwaliteit, uitverkoopen aan denprijs van 16 centiemen den liter.

Kindervoiturekens en Stootkarretjes. Grootte en uitgelezen keus Kindervoiturekens en Stootkarretjes van allerlaatste nieuwigheid, zeer schoon en sterk, aan prijzen buiten alle concurrentie, bij EMM. VANSLYPE, Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden.

Men verlangt te huren voor Half-Maart aanstaande eene kleine PACHTHOEVE met 7 of 8 hectaren. Zich te bevragen ten bureele van dit blad.

Het Huis Cl. PHILIPS-DENIS

27, Grootte Markt, Sint-Truiden, 27 heeft de eer zijne talrijke kalanten bekend te maken, dat zijn Magazijn voortdurend voorzien is van eene overgrootte hoeveelheid

ZAKKEN, gezegd La Plata of Occasiebalen. Alsook van EXPORTATIEBALEN, alles aan prijzen buiten alle mogelijke concurrentie.

COMPAGNIE ANONYME D'ASSURANCES CONTRE LES ACCIDENTS Chômages. La Compagnie assure à forfait, moyennant une prime très faible, le chômage résultant de l'incendie.

LA SOCIÉTÉ GÉNÉRALE des ASSURANCES Agricoles et Industrielles Société anonyme au capital de 1,150,000 francs CAPITAUX GARANTIS 500 MILLIONS

Belgische Bedevaart naar O.-L.-Vrouw van Lourdes, de schoone grotten van den heiligen Antonius van Padua te Brives, en het Heilig Hart van Montmartre, te Parijs, van den 14 tot den 22 September.

TE KOOP Bij ANT. VELAERS, oude Statie, Sint-Truiden: IJzeren Peutrelles van alle dikte. IJzeren Vergaarbakken van alle grootte.

PRIME MUSICALE à tous nos lecteurs. Pour faire connaître ses œuvres à notre clientèle, la Maison d'édition A. DANVERS, de Paris, offre à tout lecteur du Tram une magnifique prime musicale.

MEN VERLANGT terstond te huren of te koop een MAGAZIJN gelijkvloers of daaromtrent, kunnende inhouden van 500 tot 2000 hectoliters bier.

TE HUREN GEDEELTE van een huis, met geriefelijke keuken, grootte open plaats, put- en regenwaterpomp. Zich te wenden bij Mad. wed. PÉCASSE-DEMARTEAU, Grootte Markt, 37.

ALGEMEENE Onderneming van alle Verhuizingen en voor alle landen langs gewone en ijzeren wegen.

GROOTE ZADELMAKERIJ BIJ E. VANSLYPE gebreveteerden, gemedailleerden en gediplomeerden Zadelmaker, Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden, vindt men eene uitgelezen keus Rijzadels, Rijtoemen, Koetsgetuigen voor één en twee paarden, Karzadels, Hamen, Achterhamen, Karhu'pen, Onderhulpen, Toomen, Zweepen, Paardedekens, Bâches, enz., enz.

HET ALLERBESTE VLIENPAPIER vindt men bij Alf. Lux, Drogist, Brusthemstraat, 50, St-Truiden. Alsook VITRIJOL om tarwe te kalken. Gewaarborgd zuiver.

Uiterhand te koop Een goed COMMERCIEFHUIS, gelegen in de Ridderstraat, tegen de Botermarkt, te Sint-Truiden. Zich te bevragen op het bureau van dit blad.

Men verlangt te huren voor Half-Maart aanstaande eene kleine PACHTHOEVE met 7 of 8 hectaren. Zich te bevragen ten bureele van dit blad.

Uiterhand te koop Schoon Huis met poort en Hof, samen groot 13 aren 80 centiares, gestaan en gelegen te Sint-Truiden, buiten Stapelpoort, tegen den Thienschen steenweg, reengenoeten Madame Chapel, M' Demal en van achter den steenweg leidende naar Landen.

H. GEISMAR, CHIRURGIJN-TANDMEESTER van het Hospitaal van Thienen,

gediplomeerd van de Geneeskundige Commissie der provincie Antwerpen, is alle ZATERDAGEN, van 9 ure tot 1 uur na middag, te raadplegen in het Grand Hôtel du Commerce, bij M. FR. CARTUYVELS-VAN RUTTEN, Hoogbrug, te Sint-Truiden. Plaatsing van kunststanden en volledige gebitten (nieuwste systeem). — Zeer gematigde prijzen. — Op aanvraag, begeeft men zich ten huize, zonder prijsverhooring.

In den Gouden Mortier.
ALFONS LUX, DROGIST
 50, Brusthemstraat, St-Truiden, 50

Magazijn van Drogerijen
 droge en gereed gemaakte Verven, Vernissen, Polie, Lak, Borstels, Sponsen, Vensterleders, Matten, Stoppen, Jenever, Likeuren en fijne Specerijen.
Groote keus Breukbanden en elastieken Kousen.
 Bijzondere plaats voor 't aanpassen derzelve. Allerstrengste geheimhouding.
 Lavementbuizen, Luchtkussens, enz. Alles aan zoo laag mogelijke prijzen.

Jongelingen zonder werk!
 Men vraagt VRIJWILLIGERS met premie van zestien honderd frank voor 't Belgisch leger, met keus van regimenten. Zich te wenden tot den officieel Agent van het Departement van Oorlog, Houtmarkt, 3, te Sint-Truiden.

BELANGRIJK BERICHT. GELDEN TE BEKOMEN op eerste hypotheek tegen 4 1/2 en 5 ten honderd. — Zich te wenden ten burelee van M. HENRI VAN SLIJPE, zaakwaarnemer, Houtmarkt, 3, Sint-Truiden.

SINT-JOSEPHSHUIS
Magazijn van Bouwmaterialen
LEONIE FRANCK
 36-38, Thiensche poort, 36-38
 SINT-TRUIDEN

heeft de eer het publiek kenbaar te maken, dat haar MAGAZIJN VAN BOUWMATERIALIEN voorzien is van al wat dien handel aangaat, zooals:
 ROODE EN BLAUWE DAKPANNEN, VORSTPANNEN EN LIJSTPANNEN (eerste kwaliteit).
 DEPOT VAN DAKPANNEN van Alken.
 ROODE EN BLAUWE SCHALIEN (eerste kwaliteit).
 TICHELSEN, PLAVEIESTEENEN, CEMENTSTEENEN en hardgebakken VLOERSTEENEN, (Mosaïques, Gothiques, enz.)
 Men gelast er zich ook met het leggen dier steenen.
 MARMEREN SCOUWEN EN VENSTERPLATEN.
 GRIS EN WIT HAAR voor plafonneerders.
 PLEISTER (plâtre), CEMENT-PORTLAND, CEMENT eerste kwaliteit, gewone CEMENT en Doorniksch CEMENT.
 NOORDSCH- en INLANDSCH DENNENHOUT en ander.
 GEZAAGDE EN GEREEDGEMAAKTE PLANKEVLOER (PLANCHER).
 FITCHINE van alle lengten en dikten, BERD, enz. — DIKKE BALKEN, POUTRELLES EN BRUGGEN, alsook alle HOUT voor schrijnwerkers en meubelmakers.
 DAK- en PLAFONDPLATEN. — GEZAAGDE EN ONGEZAAGDE KEPEEN. — DIKKE DENNEN.
 STEENEN BUIZEN EN POTTEN van alle slag.
 — SCOUWBUIZEN
 BLAUWE STEENEN. — STEENEN BAKKEN.
 — VLOERSTEENEN in schoon graniet.
 Verder nog eene volledige keus van Verlatte Steentjes.
 Ladders, Vitsen, Haaglaten, Haagpiketten.
 Glazen Dakpannen. — Grondbuizen (draineerbuizen). — Steenen Muurpannen, enz.
 Ook alle soorten van *Refractaires* onsmeltbare Tichels en Steenen voor fabrieken, bakovens en siropstokerijen.

St-Trudo's Bierbrouwerij
 Wed. Ferd. VANDEN HOVE-CLAES & zonen
 Nieuwe Steenwegstraat, 50, Sint-Truiden
 GEDIPLOMEERD op de Wereldtentoonstellingen van Antwerpen 1894, en Gent 1896
BRUIN EN WIT BIER
 aan 13 centimen den liter. — Tafelbier aan 9 centimen den liter.

HUIS VAN VERTROUWEN.
GEBREVETEERDE EN GEDIPLOMEERDE RIJTMAGERIJ E. VANSLYPE,
 21, Brusthemstraat, te Sint-Truiden, 21

Bij gelegenheid te koop
 Soliede en sierlijke RIJTUIGEN van allen aard, zoo goed als nieuw en in den besten staat, zooals: landaus, calèches, groote en kleine breaks, omnibussen, dogcarsop 2 en 4 wielen, coupés, clarences, wagnonnetten, phaétons, coureuses met en zonder kap, vis-à-vis, tibar's Engelsche, Antwerpsche karren, Schriftelijke waarborg voor twee jaren.
 Verandering en vernieuwing van rijtuigen in allen aard. Zorgvuldige en spoedige bediening, aan gematigde prijzen.
 Alle rijtuigen in reparatie komende, worden kosteloos afgehaald en teruggevoerd.
 ALTOOS TE BEKOMEN allerlei soorten van nieuwe RIJTUIGEN, volgens de laatste modellen. Alles op het best verzorgd, afgewerkt en schriftelijk gewaarborgd, aan prijzen buiten alle mogelijke concurrentie.

LAATSTE NIEUWIGHEDEN

AAN ALLERHANDE beambten, handelaars, eigenaars, ENZ., ENZ.

ALLE KAPITALEN TE BEKOMEN
 te beginnen van 2000 frank, hoe groot zij dan ook wezenmits onderpand, terug te geven op 5, 10, 15, 20 en meer jaren per jaarlijkse aflossingen of annuïteiten als volgt, voor een kapitaal van 100 frank, dus interest ongeveer 2,35%:

Duur der LEENING.	Jaarlijkse BETALING.	Duur der LEENING.	Jaarlijkse BETALING.
5 jaren	fr. 23,47	13 jaren	fr. 11,02
6 —	20,08	14 —	10,47
7 —	17,87	15 —	10,00
8 —	15,86	16 —	9,59
9 —	14,45	17 —	9,22
10 —	13,33	18 —	8,80
11 —	12,42	19 —	8,42
12 —	11,66	20 —	8,06

N.B. Mits de betaling op hooger aangehaalden voet gedurende een zeker getal jaren, zijn kapitaal en interesten afgelost.
 Verkrijgbaar voor bijzondere en voor openbare geschieden, obligatiën met premie van fr. 250 en fr. 500, uitkeerbaar bij wijze van loting en andere obligatiën van fr. 100, van 500 en 1000, afslosbaar op vast tijdstip, alle interest opbrengende tegen 4 ten honderd 's jaars.
 II. TE BEKOMEN zonder enig voorborg, door alle beambten van Staat, provincie, gemeente, nationale Bank, maatschappijen van IJeren, en spoorwegen, tramways, omnibussen, bureelen van Weldadigheid, burgerlijke Godshuizen, Kerkfabrieken, enz. *Alle borgstellingen of cautionnements* (cautionnement van officieren en gendarmen uitsluitend).
 III. *Allerhande CONTRACTEN* van levensverzekeringen, begiftiging van kinderen en lijfrenten, Maatschappij *The Mutual Life Insurance Company of New-York*, opgericht in 1843, de grootste en rijkste Levensverzekeringmaatschappij van gansch de wereld.
 Haar waarborgkapitaal bedraagt meer dan 900 miljoen frank.
 Als onderlings maatschappij heeft zij geene actionarissen of aandeelhouders. Alle winsten behoren alzoov van rechtswege aan de verzekerden.
 De Maatschappij is onderworpen evenals al de anderen Ivan denzelnden aard, aan het bijzonder en voortdurende toezicht van het Gouvernement van den Staat van New-York. Zij neemt de bevoegdheid aan der tribunaal en rechtshoven van het rechterlijk arrondissement Brussel, voor de onenigheden die er zouden kunnen ontstaan nopens hare werkingen in België.
 IV. VERZEKERING voor bijzonderen, patronen of werkliden tegen alle ongevallen of accidenten.
 Verzekering van patronen, als bankiers, nijverars, maatschappij, enz., tegen de ongetrouwheid hunner beïden.
 V. VERZEKERING TEGEN BRAND: De Belgische Eigenaars, verzekerende aan dezelve voorwaarden als al de andere maatschappijen, bovendien het voordel opleverende *dathare verzekeren jaarljks in hare winsten delen zonder blootgesteld te zijn in hare mogelijkheiden te moeten komen*, voordeel welk geene andere naamloze Belgische maatschappij geeft.
 HOOFDAGENTEN [worden getraagd overal, waar deze laatste nog niet vertegenwoordigd is.

In het alom zoo welbekende HUIS JULES COLIN-VANDENBORNE vindt men voortdurend eene overvloedige keus MEUBELSEN in mahoeëne-, noten- en eikenhout, in alle stijlen en naar ieders smaak en beurs: alsok *Bedden van alle kwaliteiten, Tapijnen, Stoffen, enz. 2de* de toegang der verschillige magazijnen is vrij voor alwie zijne nieuwsgierigheid eens wil voldoen of er aan houdt eens aangegaan verlatst te worden.

MEUBELMAKERIJ JULES COLIN-VANDENBORNE
 Dietersche straat, 16-18, Sint-Truiden

GEEN RIJSHAAAR RIJS MEER!!!
 DE NIEUWE LONDON BEARD-TINDUUR
 2 fr. de flacon.
 DEPOT bij den Uitgever van dit blad Jos. Leenen in de Hamelstraat, 13.

doet de griffje haaren binnen enkele dagen vernieuwen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en houdt de peetjes van het hoofd voeg. Eijscht op den haas. Verkrijgbaar in flacons van 1 fr. 50 en 2 fr. 50.

De Waterleiding
in de huizen en in de gestichten der stad Sint-Truiden
 De ondergeteekenden, Pompemakers-Loodgieters, in deze stad, zich verstaan en vereenigd hebbende voor de bestelling der noodige buizen, kranen, enz., in 't groot en in de eerste hand, hebben de eer bekend te maken, dat zij bijgevolg volkomen in staat gesteld zijn, aan den voordeeligsten prijs, de waterleiding in de huizen te brengen, met al de voorzorg die vereischt wordt, om al len last en alle ongemak te vermijden, en tevens spoedig goed en duurzaam werk te maken.
 Als *staadgenooten*, die genoegzaam en zelfs zeer gunstig gekend zijn, hopen zij met vertrouwen, dat hunne medeburgers hen, bij deze gelegenheid, wel met hunne voorkeur zullen willen vereeren, en dit in hun eigen voordeel en tot hunne uiterste voldoening.
 W^o CH. PEETERS-BELLIS, Brusthemstr.
 JOSEPH DRYVERS, in de Mijn.
 LOUIS PEETERS, Brusthemstraat.
 THEODOOR PRYS, Dietersche straat.

Ste-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
 Bij den uitgever van dit blad, JOS. LEENEN, drukker-boekhandelaar
 HAMELSTRAAT, 13
 wordt met veel zorg en spoed, aan de minst mogelijke prijzen, vervaardigd alles wat de Boekdrukkerij betreft, als practwerken en andere, boeken, vlt. geschriften, registers, facturen, circulaire, programs, affiches, doodsbrieven en doodsbeeldkens, trouwbrieven, adres- en visietkaarten, enveloppen met firma, enz.
 Men spreekt er borg voor de zuiverheid van den tekst, en alle drukwerken worden er, kosteloos en naar ieders wensch, opgesteld of ver- taald, volgens het geval.

BUREEL voor alle rechterlijke- en handelsinlichtingen. — *Schriften en petitiën.* — *Invoorderingen van alle schulden.*
 H. VAN SLIJPE, Houtmarkt, 3.

DE GRACIEUSE
 GEILLUSTREERD MODEBLAD

Het zomerseizoen gaat zich openen; de Juffers en de Dames wenschen gekleed te gaan zooals te Parijs, de groote, beroemde wereldstad!... en welk is de *Modejournal*, die allen, groot en klein, voor een geringen prijs, in de mogelijkheid, en vooral in de gelegenheid stelt, met groot gemak, met die modes kennis te maken en de kleedingstukken te vervaardigen.
 Het is de GRACIEUSE, vlaamsch geïllustreerd Modeblad, die bij elk nummer de knippatronen voegt, juist op natuurlijke grootte.
 In die GRACIEUSE vindt men ook al wat de vrouwenouffuur betreft, en bijgevolg heel dienstig voor Modisten.
 De GRACIEUSE vereenigt alle de hoedanigheden welke men van dergelijke bladen eischen mag.
 De GRACIEUSE verschijnt tweemaal per maand en bevat telkens 12 bladzijden druks met gravuren en patronen van de nieuwste modellen, zooal als de beste modebladen van Parijs.
 Een abonnement kost slechts 2 fr. 60 voor 3 maanden, ofwel 10 fr. per jaar.
 Er bestaat ook eene uitgave met gekleurde platen, en deze kost 5 frank per trimester, of 18 fr. 's jaars.
 Op aanvraag kan men een proefnummer gratis bekomen.
 Men schrijft in op 't bureel van De Tram, Hamelstraat, 13, Sint-Truiden.

Huis Herman COENEN
 Brusthemstraat, 13, St-Truiden
 BIJ UITBREIDING VAN HANDEL
GROOTE AFSLAG
 IN
Pijpen, Porte-cigares, Porte-monnaies.
 Wie nu voor weinig geld een *schoon geschenk* wil doen, zal zeker deze zeldzame gelegenheid niet laten voorbijgaan.

SIGAREN ERN. TINCHANT
 VENI, VIDI, VICI.

HAARHERSTELLERS
 de natuurlijke kleur van 't haar weergeven de:
Madame S. A. Allen, de flacon, 4-90
La Fédorine instantané, " 3-50
Teinture l'Idéal instantané, " 3-00
Melrose, " 2-25
Eau de Nubie, " 2-00
Eau de Cologne Bardin, per liter, 3-00
Lawent, " 3-00
Vérité. Eau de Cologne Dou-
ble, Edouard Haanen, " 2-50
 Ook per halven liter te verkrijgen.

ÉLIXIR DENTIFRICE
 des R. P. Bénédicins-Olivetains, de l'abbé DE SOULAC, Gironde.
 fijne Reukwerken en Pommaden.

Spiedige en verzorgde reparatie der schoeisel
 IN SINT-ANNA
Huis ELISE VAES, Ridderstraat, bij de Botermarkt
 Het Magazijn is voortdurend voorzien van **6000 paar Occasieschoenen** van alle slag
 als Mans-, Vrouwen- en Kinderbottinen, Schoenen voor Eerste-communicanten, Pantoffels, zware Werkmanschoenen, enz.
Alles, in leder van eerste kwaliteit, keurig en solied afgewerkt,
altijd aan halven prijs
Groote keus van GALOCHES (Engelsch merk)
 aan 1 fr. goedkooper dan elders
Om reden der uitbreiding van den Schoenhandel
UITVERKOOP van alle Ellegoederen en Gemaakte Kleederen
 aan alle aannemelijke prijzen, om zooaast mogelijk de plaats te ruimen.
Alles in 't groot en in 't klein

IJZEREN WEG.
 Thienen — Sint-Truiden — Tongeren.

Thienen	4,40 5,33	8,30	12,49	2,49	6,08	8,46
Grimde	4,48 7,01	8,34	2,57	6,16	8,54	
Opinter	4,55 7,08		3,04	6,23		
Neerlinter (dorp)	5,00 7,45	11,44	1,37	2,53	7,02	8,50
Neerlinter	5,05 7,18	8,47	1,05	3,14	6,33	9,09
Zout-Leeuw	5,13 7,26	8,55	1,13	3,22	6,41	9,19
Wilderen	5,20 7,33	9,02	1,21	3,30	6,48	9,26
St-Truiden	5,28 7,41	9,12	1,25	3,37	6,56	9,34
Bernissem	5,35 7,48	9,18	1,29	3,44	7,02	9,40
Ordningen	5,43 7,51	9,24	1,33	3,49	7,08	9,46
Houppertingen	5,46 7,59	9,32	1,42	3,57	7,16	9,54
Rullingen	5,51 8,04		1,47	4,02		
Loon	5,57 8,10	9,41	1,50	4,08	7,25	10,03
Kerniel	6, 1 8,14	9,45	1,52	4,12	7,29	
Jesseren	6,08 8,21	9,52	1,59	4,19	7,36	10,12
Pirigen	6,13 8,26	9,57	2,04	4,24	7,41	10,17
Tongeren	6,22 8,35	10,06	2,13	4,33	7,50	10,26
Tongeren-Luik	6,24 8,38	12,02	2,15	4,35	7,51	

Tongeren — Sint-Truiden — Thienen.

Tongeren	4,35 7,08	10,39	12,55	2,25	6,27	8,17
Pirigen	4,44 7,17	10,48	1,01	2,33	6,36	8,26
Jesseren	4,48 7,21	10,52	1,05	2,37	6,40	8,30
Kerniel	4,55 7,28	10,59	1,12	2,47	6,47	8,37
Loon	5,00 7,33	11,04	1,17	2,46	6,52	8,47
Rullingen	5,04 7,37	11,08	1,21	2,46	6,52	8,47
Houppertingen	5,07 7,43	11,14	1,27	2,53	7,02	8,50
Ordningen	5,17 7,50	11,21	1,34	3,00	7,09	8,57
Bernissem	5,22 7,55	11,26	1,38	3,05	7,14	
St-Truiden	5,29 8,02	11,33	1,44	3,12	7,21	9,07
Wilderen	5,38 8,15	11,40	1,51	3,20	7,28	9,14
Zout-Leeuw	5,45 8,22	11,46	1,57	3,21	7,34	9,20
Neerlinter (dorp)	5,45 8,29	11,54	2,04	3,29	7,42	9,28
Neerlinter (dorp)	5,54 8,34	11,59				
Opinter	6,00 8,39	12,04	2,07			
Grimde	6,08 8,47	12,12	2,10	3,43		
Thienen	6,15 8,54	12,19	2,26	3,49	8,00	9,47

aan *Thienen-Brussels* (2,55 8,09 exp.) 9,92 9,95 10,42 12,49 12,37 (exp.) 2,48 3,50 5,05 (exp.) 7,22 8,14 8,59 (exp.)

Hasselt — Sint-Truiden — Landen.

Hasselt vertrek	7,36 10,05	2,25	4,20	7,20
Alken	7,46 10,16	2,35	4,35	7,40
Cortenbosch	7,58 10,27	2,45	4,50	7,50
Sint-Truiden	8,08 10,37	2,56	5,15	8,01
Velm	8,17 10,03	3,05	6,29	8,10
Landen	8,25 12,12	3,18	6,38	8,18
Landen-Luik	8,35 10,38 exp.	12,27	3,21	4,48 6,09 exp.
	7,15 7,48 exp.	9,06		

Landen — Sint-Truiden — Hasselt.

Landen	6,30 8,44	12,50	4,27	7,12
Velm	6,39 8,58	12,59	4,41	7,27
Sint-Truiden	6,49 9,17	1,09	5,55	8,00
Cortenbosch	6,59 9,28	1,19	6,10	8,15
Alken	7,09 9,39	1,29	6,25	8,30
Hasselt aankomet	7,18 9,49	1,38	6,35	8,40
Hasselt-Maastrecht	7,20 11,29	3,22	7,55	
Hasselt-Eynhove	7,45 10,20	3,13	7,25	
Hasselt-Tongeren	5,37 7,50	11,27	3,20	5,98 7,49
Hasselt-Maeseyck			4,30	9,30 8,20

BUURTSPORWEG
 Oreye-Sint-Truiden.

Oreye	5,40 8,10	10,15	2,15	6,55
Heers	5,54 8,24	10,29	2,29	7,09
Klein-Geimen	6,00 8,30	10,35	2,35	7,15
Geinden	6,04 8,34	10,39	2,39	7,19
Engelmarshoven	6,10 8,40	10,45	2,45	7,24
Brusthem	6,19 8,49	10,54	2,54	7,30
Aelsterweg	6,21 8,51	10,56	2,56	7,35
Sint-Truiden				
Luikschepoort	6,29 8,56	11,01	3,01	7,41
Naaimeche poort	6,33 9,00	11,05	3,05	7,45
Statieplaats	6,35 9,05	11,10	3,10	7,50

Sint-Truiden-Oreye.

St-Truiden, Statieplaats	6,50 9,10	11,13	3,18	8,00
Naaimeche poort	7,00 9,20	11,23	3,28	8,10
Luikschepoort	7,04 9,24	11,27	3,32	8,14
Aelsterweg	7,08 9,28	11,32	3,37	8,19
Brusthem	7,11 9,31	11,34	3,39	8,21
Engelmarshoven	7,20 9,40	11,43	3,48	8,30
Geinden	7,26 9,46	11,49	3,54	8,36
Klein-Geimen	7,30 9,50	11,53	3,58	8,40
Heers	7,35 9,56	11,59	4,04	8,46
Oreye	7,50 10,10	12,13	4,18	9,08